

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hóra . . . 50 K Félévre . . . 220 K
 Negyedévre . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZÁM.

A pécsi szociálisták osztálybékét hirdetik

Pécs, szept. 27. A pécsi szocialista munkásság „Munkás” című napilapja, amely a felszabadulás óta ma jelent meg először, vezérelkében a következőket írja:
 „Három esztendő alatt nem egyszer irtak, beszéltek és cselekedtek nevünkben, de a munkásság iránt. Többet ennél nem is akarunk”

nünk; rólunk, de nélkülünk. Amidőn a megszállók éivonultak, leomlott egy három éves válaszfal. A megértés ereje az egyetlen szilárd alap, amelyre államot építeni lehet. Egyetlen tollvonással megvalósult az egyenlő elbánás elve a munkásság iránt. Többet ennél nem is akarunk”

A nép utolsó lehelletéig küzd hazájáért

Budapest, szept. 27. A nyugatmagyarországi helyzetről Friedrich István a következőket mondotta:

— A legújabb demars egyáltalában nem változtat semmit a nyugatmagyarországi kérdésen. Hiába akar a kormány eleget tenni a trianoni békeszerződés rendelkezéseinek, ha az ottani lakosság fegyverrel a kezében fogja ki-mondani az utolsó szót. Személyes tapasztalatom alapján állíthatom, hogy Nyugatmagyarországi népe utolsó lehelletéig fog küzdeni önrendelkezési jogáért, vagy legalább is a népszavazás elrendeléséért. A alkudozó kormányok és hatalmas kénytelenek lesznek a felkelő nép megbízottaival is tárgyalni, mert hiszen annak a bőrére megy az egész csunya játszma.

Az oláhok rálöttek a határmegállapító bizottságra

Szeged, szept. 27. A magyar-román határmegállapító bizottságot hétfőn Kőtegyán körül veszedelem fenyegette. Egy román őrs háromszor rálőtt a bizottság autójára és kevés híja, hogy a lövéseknek a bizottság több tagja áldozatul nem esett. A lövések közül kettő a japán lóbogó alatt menő autóra volt irányítva, amelyen egymás mellett Sano japán delegátus

és dr Turesányi ültek. Szerencsére a lövés nem talált. A lövések zajára az autók megálltak és az antant tiszték kiugráltak a kocsikból. Az angol és francia delegátusok megjegyezték, hogy mit művelhetnek a románok a szegény védtelen magyarokkal, ha annyi figyelemre se méltatják a szövetségeseiket, hogy őrsük ne löjjenek rájuk.

Az egységes párt

Budapest, szeptember 27. Liberális vidékről származó hír szerint a kisgazdapártban képtelenségnek tartják azt, hogy nagyatyái Szabó István ellenzékibe menjen, mert Bethlen István gróf miniszterelnök ragaszkodik ahhoz, hogy az egységes pártot nagyatyái Szabó Istvánnal csinálja meg.

A párt elengedhetetlen feltételnek tűzi ki azt, hogy az új pártalakulás magva a kisgazdapárt legyen, amely lényeges változáson fog átmenni. Ez a változás megmutatkozik a párt elnevezésében is, mert a kisgazdapárt olyan nevet fog felvenni, amely a pártot megfosztja tiszta kisgazda jellegétől és lehetővé teszi, hogy abban más társadalmi osztályok is helyet foglaljanak.

Elhalasztott népszavazás

Zalaegerszeg, szept. 27. (MTI.) Zalabak-sárról jelentik: A határkiigazító bizottság munkája megakadt. Ugyanis az olasz és japán kiküldöttek ellentétbe kerültek a francia és szerb kiküldöttekkel, úgy, hogy a szerb kiküldött Belgrádba utazott, hogy a kormánytól utasításokat kérjen. Ennek következtében az alsólendvai népszavazás nem történhetett meg.

Az örök utazó Pasic

Grác, szept. 27. Belgrádból jelentik: Pasic szerb miniszterelnök a hét végén Párisba utazik, hogy Sándor királynak a bel- és külpolitikai helyzetről jelentést tegyen.

Megerősödtek a békés megegyezés kilátásai

Benes tárgyal az antánt megbízásából

Legújabb hírek Nyugatmagyarországról

Nagy jelentőségű tárgyalások indultak meg Nyugatmagyarország kérdésében. A cseh külügyminiszter, aki mint az antant megbízottja jár el és a magyar külügyminiszter személyes találkozására sokkal mélyrehatóbb eszmecsere nyújtott alkalmat, mint azt maguk a felek is gondolták volna. Ugylátszik, Nyugat-Magyarország vitás ügyében elvi megállapodás jött létre a két államférfi között, legalább abban a tekintetben, hogy a békés megegyezésnek a lehetőségét meg lehet találni. Részletekről egyelőre nem sokat tudunk, hír csupán arról jött, hogy Sopron városát és környékét továbbra is megtarthatjuk, de ezzel szemben állítólag 17 olyan községet engednénk át Ausztriának, amit sem az idáig nem igényelt, sem a trianoni békeszerződés szerint nem tartozunk átadni. A magunk részéről kizárt dolognak tartjuk, hogy az ilyen átengedés terével elő merne állni a magyar kormány a nemzetgyűlésen.

Még sokkal nagyobb fontosságot tulajdoníthatunk a most megkezdett, de rövid időn belül folytatandó tárgyalásnak, ha az érkezett hírek sorai között olvasni tudunk. Ezek a hírek csaknem félreérthetetlen célzást tartalmaznak

abban a tekintetben, hogy nem csupán a nyugatmagyarországi, ma égetően aktuális kérdés szerepelt a tárgyalás anyaga gyanánt, hanem a két diplomata megbeszélése körébe vonta azon kérdések egész komplexumát, amelyek Magyarországot, Ausztriát és Cseh-Szlovákiát közösen érintik.

Bizalommal viseltetünk a kormány iránt, meg vagyunk győződve hazafias intencióiról, de mégis óva intjük, s vele együtt a nemzetgyűlést és az egész magyar közvéleményt, nehogy évezredek jogainkat Ézsau tál loncsájáért cserébe adják.

Erőszakkal elvehetik tőlünk hazánkat, de végleg nem mondunk le megszentelt földjének egyetlen rögéről sem önként.

Álhir felkelők hadi készülődéseiről

Bécs, szept. 27. A „Mittags-Journal” je-lenti Prágából: Ma megállapítást nyert, hogy magyar felkelők az éjszaka folyamán határunkon a pozsonyi hídfő mellett lövészárkokat ástak.

A MTI megjegyzése: A fenti híradás nyilvánvalóan valótlan, mivel a Pozsonnyal szemközti levő vidéken felkelők egyáltalában nincsenek.

Soproni „emigránsok” megrendelt tüntetése

Bécs, szept. 27. Az itteni lapok közlése szerint a soproni menekültek kérelmére tegnap délután a parlament épületében tanácskozás volt. A soproniak elnöke kijelentette, hogy Sopront Nyugatmagyarországtól nem szabad elválasztani. Azt a sürgős felszólítást intésték az osztrák pártokhoz és a kormányhoz, hogy minden erejükkel támogassák a soproniak és nyugatmagyarországiak követeléseit.

A MTI megjegyzése: A tüntető formában lefolyt gyűlés nem teveszthet meg senkit ennek a megrendelt demonstrációnak kérelme felől.

A magyar delegátusok itthon

Budapest, szept. 27. Bánffy Miklós gróf külügyminiszter és kísérete hétfőn este 9 óra 25 perckor visszaérkezett Budapestre. A külügyminiszter a ma délelőtt folyamán felkereste Bethlen István gróf miniszterelnököt és beszámolt a Bécs cseh külügyminiszterrel folytatott tanácskozásairól. (MTI.)

Benes az ötös tanácsnak jelenti a tárgyalások eredményét

Budapest, szept. 27. A nyugatmagyarországi kérdésben beállott fordulatról és Bánffy Miklós gróf külügyminiszter brünni utjának eredményéről, valamint az ennek nyomán beálló új eshetőségekről illetékes helyen a következő információt kaptuk:

Bánffy Miklós gróf külügyminiszter ma délelőtt beszámolt Bethlen István gróf miniszterelnöknek azokról a tárgyalásokról, amelyeket tegnap Brünnben Benessel folytatott. További tárgyalások folyamatba tétele előtt Benes a megegyezésre vonatkozó javaslatával nem közvetlenül Schöber kancellárhoz, hanem mielőtt ez megtörténne, a nagyhatalmakhoz, helyesebben az ötös tanácshoz fog fordulni, amely-lyel közölni fogja Bánffy Miklós gróf külügyminiszterrel folytatott tárgyalásainak anyagát és eredményét és egyúttal Benes kérdést fog intézni a nagyhatalmakhoz, hogy jóváhagyják-e a már tett lépéseket és felhatalmazzák-e őt arra, hogy az ismertetett alapon a közvetítő tárgyalásokat folytassa most már Ausztriával is.

Ha, — amit magyar diplomáciai körökben kötségtelennek tartanak, a nagyhatalmak hozzájárulása Benes akciójához megtörténik, csak akkor fog Ausztriához fordulni. Benes Schöber kancellárral a brünni tárgyalás anyagát megismerteti és felkéri őt arra, hogy a Brünnben létesített elvi megállapodások kerésztül vite-léhez adja meg a hozzájárulását. Ausztria a döntés előtt természetesen a külügyi bizottság elé terjeszti a dolgot, amely, ha Benes javas-latai elfogadhatók, felhatalmazza Schöber kan-

cellárt a Magyarországgal való közvetlen tárgyalásra. Ilyenformán a nyugatmagyarországi kérdés kékés uton intéződik el.

Bánffy és Benes fontos tanácskozása

Bécs, szept. 27. A „Neues Wiener Tagblatt” külön tudósítója az egyik diplomatától, aki a brünni tanácskozások menetét pontosan ismeri, a következő részletekről értesült:

Bánffy Miklós gróf magyar külügyminiszter mindjárt a tanácskozás elején megállapította azt a készséget, hogy Benes nemcsak Ausztria és Magyarország között, hanem Párisban is hajlandó személyes befolyását latbatvetni a megegyezés érdekében. Magyar részről ismételtlen hangoztatták, hogy ha Ausztria lehetővé teszi a megegyezést, akkor nemcsak a tartós baráti viszony biztosításával fogják ezért kárpótolni, hanem gazdasági tere is reális engedményeket fog Ausztria kapni. A magyar kormány kijelentette, hogy követelésének legkisebb mértéke az, hogy birtokában maradjon Sopron és a környékéhez tartozó ismeretes keskeny területsáv. Ha Ausztria elfogadja ezt a javaslatot, akkor a magyar kormánynak meglesz a tekintélye és hatalma ahhoz, hogy a felkelőket értelmetlenül tegye. Bánffy azt tapasztalhatta, hogy Csehországtól távol áll a haborus szándék, amelyet Csehország egyáltalán nem szándékszik a nagy hatalmak megbízása nélkül még tervbe sem venni. Csehország éppen ellenkezőleg szívesebben vállalná a békeszerző szerepét s örvendene, ha sikerülne Ausztria és Magyarország között nemcsak mindenkorra elűntetni az ellentéteket, hanem Magyarország és Csehország között is számos félreértést tisztázni.

Amikor Benes ezt a szándékát kinyilvánította, Bánffy rátért arra, hogy milyen kilátásai vannak a már megkezdett, de jelenleg szünetelő tárgyalások eredményeinek, ha sikerül Ausztria és Magyarország között a félreértéseket elsimitani. Erre konkrét formában is megvitatták azt az érdeklődősséget, amely ezen a tere Magyarországot, Ausztria és Csehországot között fennáll és a három állam viszonyának megmérgesése folytán eddig háttérbe szorult.

A tanácskozás második részét teljesen ezeknek a kérdéseknek szentelték. Megállapították, hogy a megegyezés biztosítása esetén Magyarország kész arra, hogy valamennyi szomszédjával tisztázza a helyzetet, de elsősorban Csehországgal létesítsen tartós jó viszonyt, amelyből az átmeneti idő teherpróbája után esetleg később szorosabb viszony is alakulhat ki, ha azonban a várakozások ellenére a nyugatmagyarországi kérdésben nem sikerül megegyezést létesíteni, akkor mindenesetre olyan súlyos bonyodalmak állhatnak elő, amelyek következményeit előre megállapítani nem lehet.

Benes megígérte, hogy Prágába visszatérve nyomban részletesen tájékoztatni fogja a tanácskozások eredményéről Massaryk elnököt. Bánffy Miklós gróf külügyminiszter a maga részéről mihelyt visszaérkezik Budapestre, szintén ismertetni fogja Bethlen István gróf miniszterelnökkel a nyugatmagyarországi kérdés új helyzetét és az ezzel kapcsolatos lehetőségeket.

A két államférfiu azzal a meggyőződéssel vált el, hogy az antant támogatásával remélhetőleg sikerülni fog a nyugatmagyarországi kérdést mostani válságos helyzetéből olyan irányba terelni, amely nemcsak a békés megoldást biztosíthatja, hanem alkalmas arra is, hogy a három állam között tartós jó viszonyt nyisson meg az alapját. Benes a magyar külügyminiszterrel továbbra is érintkezésben marad.

Sopronért gazdasági előnyöket kívánnak

Bécs, szept. 27. Benes és Bánffy tegnapi tárgyalásai valószínűleg a nyugatmagyarországi viszály békés tisztázásához fognak vezetni. Ez a megegyezés természetesen csak az lehet, hogy Ausztria Magyarországgal szemben előékenységet tanúsít vagyis más szóval Sopronról egyik, vagy másik formában lemond.

Magyarország késznek nyilatkozik arra, hogy Ausztriának és Csehországnak gazdasági előnyöket nyújtson és elfogadja Benes javas-

latát, amely Csehországot, Magyarországot és Németországot gazdasági együttműködésére célozza.

Ausztria fenyegetődik a Németországhoz való csatlakozással

Bécs, szept. 27. Az „Abend” szerint az osztrák kormány Magyarországgal szemben a legnagyobb előékenységgel állásponjtján van és hajlandó belemenni tárgyalásokba, ha Magyarország hadseregének lefegyverzése tekintetében a békeszerződés értelmében megfelelő garanciákat nyújt.

A szerbek Gosset visszahívását kérik

A magyarok javára való elfogultsággal vádojják

Bécs, szept. 27. Az itteni jugoszláv követséghez közelálló helyről értesítenek, hogy a belgrádi kormány panaszt tett a párisi nagykövetségi konferencián Gosset angol kereskedő ellen, akit a baranyai kiűrés és határkiigazítás kérdésében a magyarok javára való elfogultsággal vádol.

A szerb kormány Gosset visszahívását kérte, a nagykövetség tanácsa azonban úgy döntött, hogy külön bizottságot küld ki a baranyai kérdés felülvizsgálására, amely egyúttal a felzárkózott területen vizsgálatot indít a szerbek által világgá kürtölt állítólagos fehér terror ügyében is.

A szerbek kegyetlenkednek a hazafias vendekkel

Szent-Gotthárd, szept. 27. A szerbek tovább üldözik a határszéli lakosságot, a határ-megállapító bizottság előtt tanúsított hazafias magatartásért. Az elfogatások és elhurcolások napirenden vannak. A jelenlegi helyzet tarthatatlan. A lakosság végtelenségig el van keseredve és elnyomói iránt tanúsított gyűlölete állandóan nő.

Nem vállalják Hegedüs Lóránt örökét

Budapest, szeptember 27. Erősen foglalkoztatja a pártokat a pénzügyminiszteri tárcabotlásának kérdése. A kombinációba vett szakértők nem hajlandók elvállalni a pénzügyminiszteri tárcavezetést. Kállay Tibor pénzügyi államtitkár hosszabb megfontolási időt kért. Korányi Frigyes báró szintén nem vállalta Hegedüs örökét.

A szovjet megbízottja Budapesten

A hadifoglyok kicserélése ügyében tárgyal

Budapest, szept. 27. A berlini gyorsvonattal ma délelőtt Budapestre érkezett dr. Schlesinger Mór az orosz szovjetkormány berlini megbízottja, hogy a hadifoglyok kicse-

rélése ügyében tárgyalásokat folytasson a magyar hatóságokkal. Schlesinger a külügyminiszter részéről báró Forster Pál követségi tanácsos és Pósel Tibor konzul fogadták.

A Kormányzó háromezáz holdja

A jog- és pénzügyi bizottság ülése

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága kedden délután 3 órakor dr. Vargha Elemér tb. főjegyző elnöksége alatt ülést tartott, melyen több fontos városi ügydarabot készítettek elő a 30-án tartandó közgyűlésre.

A bizottság egyhangulag elfogadásra ajánlja a közgyűlésnek a számvétség és felügyelő bizottság azon javaslatát, mely szerint a rendkívüli- és póthitelre a közgyűlés 5,931.800 koronát szavazzon meg, ami a 7,934.000 korona rendkívüli segélyből fedezetet nyer.

Javasolja a bizottság annak a javaslatnak elfogadását, mely szerint a nő-ipariskola, amelyet a város átvett, még ez év szeptemberében meg kell nyitni és pedig akként, hogy az ide az I. és II. osztály, jövőre pedig a III. osztály nyitassék meg. A költségekre 20 ezer korona szükséges, amelynek megszavazását s azt, hogy az igazgatói teendőket Kubik Erzsébetet bízzák meg s az ipariskola felügyelő bizottságát egészítsék ki, javasolják a közgyűlésnek.

Dr. Vadsdy István tanácsnok betérjlesztette ezután a városi tanácsnak a forgalmi adó kezelése tárgyában állásponjtját. Javasolja, hogy a közgyűlés hatalmazza fel a városi tanácsot, hogy a közel 5,600.000 koronás forgalmi adó alap kezelése tárgyában lépjen érintkezésbe a pénzügyi kormánnyal. A bizottság a javaslat elfogadását ajánlja a közgyűlésnek.

Dr. Voss Karoly tb. tanácsnok ismertette a világitási vállalat tisztviselőinek fizetési viszonyait. Elmondta, hogy fizetésük feljavítása tárgyában megalmat indítottak. Még akkor a tanács elé terjesztették kérelmüket, ami felett a városi tanács úgy határozott, hogy kérelmüket egy hármass bizottságnak adja ki, amely aztán a kérelmet előterjeszti a közgyűlésnek.

Javasolja tehát, hogy az összes világitási tisztviselők ugyan olyan kedvezményben részesüljenek, mint a közigazgatási tisztviselők. Nevezetesen 800 koronás drágasági segélyben, természetbeni fűtés, fejéknként 75 dekagramm zsirnak való és 8 kg. liaszt, villamos- és gázáram pedig 5 koronás egységárban 180 kilowattig. Ezenkívül Aberle Rajmundnak 9000 korona, Baukovecz Alfrédnek 6000 korona, Weber Miklósnak pedig 5200 korona működési pótlék utaltassék ki, mivel ezen tisztviselők nemcsak szak-, de kereskedelmi képzettséggel bírók és így javadalmazásuk külön elbírálás alá esik.

Dr. Vadsdy tanácsnok kifogásolta azt, hogy ez az ügy a közgyűlés elé kerüljön, mivel a szabályrendelet értelmében ezek a tisztviselők városi alkalmazottak és fizetésük rendezése a városi tanács hatáskörébe tartozik.

A jog- és pénzügyi bizottság is ezen az állásponton volt s így a világitási vállalat tisztviselőinek fizetésrendezési ügyét vissza adta a városi tanácsnak, hogy záros határidőn belül intézkedjék.

Dr. Totay Zoltán bejelentette, hogy a város egy közelmúlt közgyűlése 300 holdat bocsájtott a Kormányzó rendelkezésére egy leendő Horthy-alapítvány javára. Most Vitéz Nagy Pál tábornok arról értesítette a városi tanácsot, hogy ezt a földbirtokot a Kormányzó vitézi telek céljaira ajánlja fel. Az előadó irányban kérte határozni a bizottságot. A javaslatot elfogadásra ajánlják a közgyűlésnek.

A bizottság Hajdúvármegye alispánjának felebbezését a szennyvívszűrő telep megépítésének elhalasztása tárgyában előadói javaslat szerint elutasította, mivel Hajdúvármegye alispánja nem jogosult városi ügyekben felebbezni. Egyben azonban felhívta a városi tanácsot, hogy a szűrőtelep megépítése tárgyában új versenytárgyalást tűzzön ki.

MINDEN ÖNTUDATOS MAGYAR EMBER CSAK KERESZTYÉN LAPOT OLVAS!

NAPI HIREK

— A Vermesoldalról szakítják ki a vitézi teleket. A város egy közelmúlt közgyűlése 300 holdat ajánlott fel a Kormányzónak vitézi telekre. Akkor úgy határozott a közgyűlés, hogy ezt a 300 holdat a vekeri birtokból szakítsák ki. Most azonban kiderült, hogy ez a föld viszonyossága folytán nem alkalmas vitézi telek céljaira, ennélfogva a tegnapi üléselőző jog- és pénzügyi bizottság úgy határozott, hogy javasolni fogja a közgyűlésnek, hogy a város a vitézi telekre felajánlott 300 holdat, a Vermesoldali 473 holdas városi birtokból szakítsa ki, ami nemrég árverésen elkelt. Természetes, hogy a javaslat elfogadása esetén az árverést nem fogja a közgyűlés jóváhagyni.

— A Magyar Igéret kutja. Déry Frigyes Magyar Igéret Kutja terve iránt oly nagy a közönség érdeklődése, hogy erre való tekintettel a tervező művész a megtekintés határidejét október 6-ig meghosszabbította, ameddig a szoborterv a tervező műtermében (Hatvanutca 1. sz. II. kapu IV. em. lift) naponta déltől 10-től 1 óráig díjtalanul megtekinthető.

— Miss Cowendich Bentinok a városi muzeumban. A lelkes magyarbarát angol főúr Lord Newton unokahugát a magyarság iránt érzett meleg rokonszenvre tegnap délután a városi muzeumba is elvitte. Dávid István családjá és dr. Vargha Elemér főjegyző kísérte vele. Zoltay Lajos néhány szóval üdvözölte s kérte, hogy a muzeumban láthatókra vonatkozó igényeit erősen mérsékelje, ma igen szerény kulturintézmény az, amelybe lépett. Amikben anyagát, általános becsü művészeti tárgyaktól eltekintve, főként csak Debrecen és szűkebb környezete történelmi és néprajzi tárgyi emlékeiből gyűjti. Az angol kisasszony egyforma érdeklődéssel szemlélte a bronzkori kultúra debreceni vidéki ritka szép alkotásait, a debreceni céhek gazdag emléksorozatát, a ref. templomi felszereléseket, a város multjáról beszélt régiségeket, a helybeli művészek műveit, Csokonai ereklyéit, valamint a néprajzi osztályban összehalmozott népművészetet. — Figyelmét különösen leköttette Tóth András pányvavető csikósa. Ezt magának vázlatosan le is rajzolta. — Másfél óra múlva távozott s magyar szóval búcsuzott a kalauzoló muzeum-örtől.

— A Magyarság művész-estélye. Milotay István, városunk I. kerülete képviselőjének lapja, a „Magyarság“, mely fiatalága ellenére is előkelő helyet foglal el a magyar sajtóban, legközelebbi lelküdi irógárdáját Debrecenbe, hogy itt egy művész-estély keretében bemutakozzék debreceni olvasó táborának. Az estély október 9-én lesz az Arany Bika szálló dísztermében s a tiszta bevételt az ősi kollégium felsegélyezésére fordítják. Az érdekesnek ígérkező művész-estélyen Milotay István fog beszédet tartani. A napokban lentjárt Németh Béla a „Magyarság“ munkatársa is. Jegyek Antalynál, Csáthynál, Springernél és a Nizzai virágcsarnokban előjegyezhetők. A jegyek árai: földszinti ülőhely 40, 30, 20 korona. Pályhelyek 160—240 koronáig.

— Újabb árverés a ligeti birtokra. A város ligeti birtokát, mint megirtuk, eladta egy nyilvános árverésen. A legtöbbet ígérők Balogné Gödényi Ilona és testvére, Gödényi Irma voltak. Az árverés után Kovács Lajos debreceni gazdálkodó megjelent dr. Tatay Zoltán tb. tanácsnoknál s előadta, hogy ő az árverésen elért vételárnál jóval többért: 3 millió koronás árrban hajlandó megvásárolni a birtokot. A gazdasági bizottság azonban ezt nem tekintette utóajánlatnak. A jog és pénzügyi bizottság tegnapi ülésén is szóba került ez az ügy és a bizottság úgy határozott, hogy felhívja a városi tanácsot, miszerint a ligeti föld eladására újabb árverést tűzzön ki és csak annak eredményét torjessze be a közgyűlés elé jóváhagyás végett.

— Svédrendszerű tornatanfolyam. Értékesítom a sportkedvelő szülőket, hogy októbertől heti 2 órában a ref. főgimn. modernul felszerelt tornacsarnokában, fiú és lány gyermekek részére svéd torna tanfolyamot nyitok. Beiratkozni lehet d. u. 3—4-ig a ref. főgimn. tornatanári szobájában. Havi díj 50 K. Váry Sándor tornatanár.

— A Székely-Társaság tiszteletbeli tagjai. A „Debreceni Székely Társaság“ dr. Darkó Jenő elnökleto alatt tartotta meg rendkívüli közgyűlését, amelyen Kratochwill Károly tábornokot, a debreceni katonai körlet parancsnokát, a székelység és Erdélyért vívott küzdelmek katonai vezetőjét és dr. Kertész István ügyvédet szintén a székelység érdekében társadalmi téren kifejtett tevékenységéért egyhangulag tiszteletbeli tagokká választották. A Dinér Erzsébet ipariskolai tanárnő által készített díszleveleket küldöttség fogja átadni a megválasztottaknak. — A megüresedett ellenőri tisztségre Barra Gyulát, új választmányi tagokul pedig Benkó Jánost, dr. Veres Lajos kir. ügyészt és Puskás Kálmán műszaki tanácsost választotta meg a közgyűlés.

— Körözés. A debreceni rendőrség a budapesti rendőrség távirati megköresésére elrendelte egy állítólagos Nagy Sándor nevű ügynök körözését. Ez a szélhámos több városban jóhiszemű emberektől különböző címeken nagyobb összegeket vett fel. Legutóbb Mezőturon is megfordult, hol jó pár embert alaposan becsapott. A rendőrség körözi a szélhámos ügynököt.

Megszöknek a mozgósított románok

Kolozsvár, szeptember 27. A ma reggeli lapokban a kolozsvári polgármester hirdetményt tett közbe, amelyben felszólítja minden mindazon behívót kaptak, hogy a behívó parancsnak tegyenek eleget.

Hír szerint a román kormány öt tartalékos korszályt mozgósít. A katonakötelesek nem tesznek eleget a behívó parancsnak és hogy ne keljen bevonulniok, legnagyobb részük Jugoszláviába szökik.

Az albán határ

London, szeptember 27. (Reuter) Hivatalos körökben kijelentik, hogy az angol kormány el fogja fogadni a Népszövetség javaslatait az albán határkérdés ügyében. Ugy tudják, hogy az összes hatalmak egységes álláspontot fognak elfoglalni a határok megállapításánál.

200.000 éhenhalt

Moszkva, szept. 27. A tatár köztársaságban az éhínség következtében 200.000 haláloset fordult elő.

Borzalmas szerencsétlenség a vasöntőben

Kiszakította a gép egy gépkovács karját

Tegnap este 8 óra tájban borzalmas szerencsétlenség történt az Újvárosi-utfélen levő vasöntőben. A vasöntőde gépházában dolgozott Kozák György 30 éves szatmármezei, nagyliszikai születésű gépkovács. Amint a gép körül bibelősött, észre vette, hogy az egyik kerékről lecsuszott a szíj. Nyomban a sebesen forgó lendítő kerékhez sietett s a lecsuszó félben levő gépszíjjat jobb kezével felakarta segíteni.

A forgó szíj s a mozgó kerék elkapta Kozák ingjét, aki utánna kapott bal kezével, de olyan szerencsétlenül, hogy kezét a lendítő kerék elkapta, majd karjánál fogva felemelte az egész embert s kezefejét, kar- s r csontját eltörve, balkarja alszárját felszárúból kiszakította. Kozák az iszonyatos fájdalom következtében hatalmasat kiáltott, a következő pillanatban pedig eszméletlenül terült el a gép mellett.

Iszonyatos pánik támadt a szerencsétlenség következtében a vasöntőben. Nyomban értesítették a mentőket, akik kiszállva a helyszínre, Kozákot első segélyben részesítették, majd bevitték az I. sz. csapatkórházba, ahol azonnal műtét alá vették. Az esetről értesítették a rendőrséget is, ahonnan a központi ügyeletos rendőrfogalmazó kiszállt a helyszínre s az esetről jegyzőkönyvet vett fel.

A szerencsétlen gépkovács eszméletlenül állapotban a csapatkórházban fekszik, állapota igen súlyos.

— Műkedvelő előadás Tiszadobon. F. hó 24 és 25-én a „Székely Egyetemi Hallgatók Segítő Egyesülete“ a tiszadobi „Református Ifjúsági Egyesület“ támogatásával műkedvelő előadást rendezett. Az estély magas színvonalát biztosította Percsy Pál hógedű-művész, ki Dr. Bolykós Béla hazafias megnyitó beszéde után a régi kuruc kesergőköl egy párat művészi rátermettséggel és páratlan precisitással tolmácsolt Papp Kálmán Jenő egy. hallgató szavaltá el ezután igen hatásosan Petőfi „Elet vagy Halál“ c. költeményét, majd a helybeli intelligencia műkedvelő tagjai adták elő Arany János „Mikor a eseresznye fa virágozik“ c. szindarabját meglepő művészi érzékkel. Bod László esürdön gőtöznek nevezett székely tánca zárta be. Az egész előadás alatt Nemes Ferenc egy. halig. konferált. A tiszta jövedelem mint biztosítanak, a szives fizetések, de leginkább özv. Torday Józsefné támogatása — az egyesület céljaira fordítatik. A felülfizetésekért és a „Ref. Ifj. Egyesület“ támogatásáért ezuton is hálás köszönetet mond az egyesület.

— Hadirokkantak, hadiözvegyek gyermekei, kik már 12—16 évet betöltötték, alkalmaztatásuk végett jelentkezzenek a szövetség irodájában.

— A szerb király merénylőjének nyomában. Belgrádból jelentik: A „Pravda“ jelentést közöl arról, hogy a francia rendőrség Sándor király merénylőjének nyomára bukkant. Bristolól egészen Belgrádig állítólag mindenütt összeesküvés lestek a király átutazását.

— A Szt. Erzsébet Egylet holnap, esütörtökön délután 4 órakor a róm. kath. gimnázium tanácstermében tartja rendkívüli közgyűlését. A Szt. Erzsébet Egylet ipari szakosztálya október 15-én kezdi meg működését játékbaba, házicipő, nyakkendő és kalap készítésével. Egy kurzus 4—6 héti tart, mely időre a tandíj egy kurzuson 100 K, a kalapkészítésnél 200 K. A napszakot a jelentkezők állapítják meg. Jelentkezni lehet október 8-ig naponta 3—6 ig özv. Engesszer Józsefnénél, Timár-u. 5.

— Az Augusztia szanatóriumhoz vezető utvonal megvilágítása. Dr. Veres Frigyes egyetemi orvoskari dekan átiratot intézett a városi tanácshoz, melyben az Augusztia szanatóriumhoz vezető utvonal világítását kérte. Az átiratot Csóka Sámuel h. polgármester bejelentette a városi tanács tegnap délelőtti ülésén. A tanács a bejelentés alapján tárgyalás alá vette ezt az ügyet. A tárgyalás során kitűnt, hogy ezzel a kérdéssel már amugy is foglalkozott a városi tanács. Ugyanis az egyetemi épületeken keresztül vezetendő világításra nézve a világítási vállalathoz a tanács már kérdést is intézett a költségek felől. Minthogy a tervbe vett világító vonal megépítési költségeiről a tanács még kéllőképen nincs tájékozódva, ennélfogva a munkálatokra vonatkozólag későbbben fog határozni.

— Hangverseny közben megőrült karnagy. Varsóból jelentik: A filharmonikusok tegnapi hangversenyén Birnbau karnagy rosszul lett és a hangversenyt félbe kellett szakítani. A jeles karmestert, akin az elmezavar mutatkozott, beszállították a kózkórházba.

— Pénzügyi nyugdíjasok figyelmébe. A pénzügyigazgatóság közli, hogy a magyar királyi miniszterium a kedvezményes áru szénnek 1920. évi július 1-től 1920. december 31-ig és a kedvezményes áru élelmiszereknek 1920. évi július és augusztus hónapokban ki nem adott mennyisége után készpénz megtérítést engedélyezett. A szén után járó készpénzmegtérítés összege az önálló háztartási vezetőknél 1000 korona, az önálló háztartást nem vezetőknél 500 korona. Az élelmiszerek után járó készpénzmegtérítés a jelzeit 2 hónapra igényjogosult családtagonként 0 korona. Ezt a készpénzmegtérítést a pénzügyigazgatóság kiutalja és felhívja a pénzügyi nyugdíjasok t, hogy az előirt és alább közölt szövegű bévegmentes nyugtájukkal a m. r. számvéviségnei számfeltes vég. It jelenke zenek. Nyugta — — — K, azaz — — — korról, mely összeget a magyar királyi pénzügyminiszteriumnak 1921. évi 6110. M. E. számú rendelete alapján a magam, valamint a kedvezményes ellátásban részesülő nevű családtagjaim és hazi családem után a kedvezményes áru élelmiszereknek az 1920. évi július, augusztus és a kedvezményes áru z nnek az 1920. évi július, augusztus szeptember, október, november és december hónapjaiban tényleg ki nem adott mennyisége után járó készpénzmegtérítés fejében a debreceni m. kir. állampénztárból a mai napon hiány nélkül íntvettem.

(Kelet.) (Alíráás.)

— Fancsovits nővérek tánciskolája október harmadikán megnyílik az Angolbau. Beiratkozni lehet Batthyányi 10. alatt.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR:

Szerdán (28-án) „Offenbach”.
Csütörtökön (29-én) A bérlet „Offenbach”.
Pénteken (30-án) B bérlet „Offenbach”.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Csokonai színház — Offenbach. A mai operettirodalom legragyogóbb és legesodásabb operettje az Offenbach kerul esténként zsúfolt ház előtt színe a „Csokonai színházban”. Szünni nem akaró tapsorkán s végnélküli kacagás az elismerés, a csodás előadásért, amelyben Helvey klasszikus szépségű, ragyogó tudása, Kálmán Mancsi rendkívül ügyes játéka, Bródy precíz énektudása, Szigeti és Nálossy elismert művészi Offenbachja érvényesül.

Walewska grófné Napoleon gyönyörű szerelmi regénye 6 felvonásban ma az Apellóban. A diadalmal Napoleon Warsó felé közeledik, a lengyel nép szívszorongva lesi a szabadságtipró cári uralom letörését és a véres viharban fejlődik a nagy császár szerelmi regénye a szépséges Walewska grófné iránt. — Hella Moja a címszerepben a legmagasabb művészi diadalát aratja. Előadások 5, 7 és 9 órákor.

Ravenal... az arizonai lóköltő. Amerikai cowboy dráma 5 felvonásban. A főszerepben Ruth Clifford és Mourve Salisburyval továbbá: a Japán budoár, a főszerepben: „Moric”. Elszáll a szerelem. Rendkívül mulattató jelenetek, előadja „O”, Pathe-Revue gyönyörű színes képjeivel. A Vardar völgye, Sas és teknős óriás vadászat. Mindez egy műsorban ma utóajára látható a legkedveltebb moziba, az Urániában. Este 7 és 9-től. Holnap új műsor! Jegyélvétel.

Váradi Haynal Elma m. kir. Operaház tagjának egyetlen hangversenye hétfőn okt. 3-án lesz egy csodás szép műsorral. E hangverseny iránt már is minden oldalról rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg. A jegyek tömeges elővételben kelnek el. Sokan még a vidékről is telefonáltak jegyért. Jegyélvétel mindennap d. e. 10—12 óra 5-től.

Mint a szikra, úgy terjed a híre a váradi Haynal Elma egyetlen, nagyszabású hangversenyének, melynek keretében a 9 éves baba, Benkő Erzsike fogja bámulatba ejteni a közönséget klasszikus táncával okt. 3-án hétfőn este az Urániában.

A lebergi merénylet

Varsó, szept. 27. A lebergi rendőrség erőiesen nyomoz a Pilsudszky államfő ellen elkövetett merénylet ügyében. Azt rebesgetik, hogy a merénylet terve orosz diákoktól került ki, akik kommunista alapon messzeágazó összeesküvést szöttek.

SPORT.

Ankét a fegyelem helyreállítására céljából az MLSz-nél

A számosabb érdeklődésre igényt tartható ankét, melyet a keleti kerület MLSz vezetősége hívott egybe, alig huszan jelentek meg s így jóval 9 óra után nyitotta meg az értekezletet dr. Jóna Kálmán elnök s szép beszéd keretében fejtette ki, hogy arról a magas piedesztálról, amelyen ezélt a labdarugás játéka állott, miként csuszolt le a mélyre, ahonnan ezen sportot szerető vezetőség minden körülmények között ismét régi nagyságára óhajtja felemelni. A rendőrség már kényszerült beleszállni a játékba s innen már csak egy lépés választja el az ügyészségtől s így ez az utolsó óra, amikor minden játékosnak, bírónak, sporttársnak össze kell fogni, hogy azt megelőzze. Figyelmeztet mindenkit, hogy az ügyesség még a nem szándékos baleseteknél is megállapíthatja a kellő gondosság hiányát s súlyos büntetéssel súlytatja a baleset okozót: játékos, bírót egyaránt. A játékosokat három csoportra osztja. Van cc. 30 százalék, akik minden körülmények között fairul játszanak, 60 százalék a játékosoknak az, akik a közönség s a játék modora szerint játszanak, akik csak akkor durváskodnak, ha látják, hogy nem torolják meg, vagy izgatnak kívülről. Ezekre kíván leginkább hatni, 10 százalékra becsüli azok számát, kik minden mérkőzésen durváskodnak, kik közelébe játékos menni nem mer. Véleménye szerint, ha ezek között a nem használt intés után selejtezést visznek keresztül, a játékok képe egyszerre meg fog változni. Ezután az általános elveket említi fel.

Nyomatott a lapkiadó Magyar Nemzeti Rész- és Lapkiadó Rt. székelyudvarhelyi központjában Debrecen, Ferenéz József-ut 59.

Vadkerty szépen kidolgozott fejtegetését olvassa fel, mely után a kisebb nagyobb vonatkozások rezüméje a következő: A játékosok s egyesületi tagok a fegyelméről s a szabályokról kioktatások minden alkalommal. Az intézők a mérkőzést vezető bírónak szünet közben tartoznak megjelenni s megjelenni azokat, kikben nemi hajlandóság is mutatkozott a társasra. Amennyiben egy egyesületben kiállítás ismételt előfordulása, az MLSz megkeresi az egyesületet az intéző kicsérélésére. A fegyelmi bizottságok a büntető paragrafusokat a legszigorúbban fogják kezeln, enyhítő szabást nem fognak alkalmazni. A könnyebb ítéleteket a hivatalos vádat képviselő mindenkor suly bitásért megfelelbeni. A bírakat megkeressük, hogy sokkal sürűbben alkalmazzák a büntetéseket, mint az eddigi felfogásuk volt s már a szándékot is büntessék, viszont a belemenéseket s veszélyes játékokat is már a látszatnál torolják meg. A fegyelmi elött ne igyekezzenek a vádolt hibáját takarni, mint az soknál eddig szokássá vált. Ezzel szemben az MLSz a érdemeiket is szigoruan megvédi. A közönséget is igyekeznek a sajtó útján a szabályok helyességéről felvilágosítani s rendezőkkel fognak oda hatni, hogy a bírósá s all-helyekről a közönség ne igazassa fel az amugy is jatk hevében levő merköző tagokat.

MOVE—Karcagi SE. atletikai versenye

Vasárnap rendezte a Karcagi MOVE Sp. E. nagyszabású versenyt. A debreceni egyesületek több indulója lemaradt, miután csak a délutáni vonattal utaztak s a verseny — tekintettel az ugyanaz napon megtartott nagyvasárnapra —, már a korai órákban kezdetét vette. A nap szenzációja Csekey győzelme volt a 3000 m. távon, maga mögött hagyva a MAFC kiünnöztetett hosszútávfutóját, Kulcsár Istvánt s 9 p. 40.5 mp. Kőrüti rekordot állított fel. Csekey már a BUSE atletikai versenyen feltűnt kiváló képességével, melyt a nem szakemberek véletlenül is minősítettek aktör. Remélhető, hogy győzelmei számát szaporítani fogja az országos versenyeken is. Rezultes eredmény a következő:

100 m. síkfutás: 1. Ligeti MAFC, 2. Petelei MOVE—DSE.

400 m. síkfutás: 1. Ligeti MAFC 57.4 mp, 2. Budai Szolnoki MOVE.

1500 m. síkfutás: 1. Simon Szolnoki Máv. 5 p. 29 mp., 2. Haitzer Szolnoki Máv.

Apró hirdetések.

Debreceni Gazdák

Bankja Részvénytársaság Kossuth-utca 17. Kölesö-nöket folyósít házakra, földekre és értékpapirokra. Betéteket elfogad, a betétek után kamatot ad. Ertekpapirokat és idegen pénzeket vásárol és elad. Elfogad értékeket megörö-zés céljából és berbe ad (safé deposit) páncéltreke-szeket. Takarékpénztár és bankügyletet minden ága-zatával foglalkozik. Felek-nek minden pénzügyi mű-veletnél rendelkezésére áll.

Kikakandson
felvételnek íx fizetés
sél és jutalékkal
a kiadóhivatalunkban

Mosott rongyot
keres lapunk kiadóhiva-
tala megvételre.

Forgács István
művészi
Bádogos-u.

Vasablakot
megvételre keresek Török
Balint utca 25. Ugyanott
lakással teljes ellátást
kaphat két fiatal ember.

Molykőr ellen
származás ellenében megér-
tet a legnagyobb biztonságban
heraklész KÖVÁRY ut. ALT-
MANN Piac-utca 42.

Farkaskutya
4 hónapos gyönyörűen
fejlett eladó Szépenyési-
utca 29.

**Bélyeggyár
és vésőintézet**
PAULÓ I.
Bathányi-utca 22.
Telefon 1355.

Miskulatura öt kilos
fetelekben kapható
lapunk kiadóhiva-
talan.

Elcserelném

Számarmenében Mátyas házamat, valamint — király-utca 15. sz. alatti — székelyvári-
ján (Számarmenye) kőzpartakban levő

szőlőmet debreceni házért
VAGY megjelölt értékű földterületért.
A ház áll két négy szobás utcát lakásból, fürdőszoba
előszobával és konyhával, valamint egy 8 szobás
előszobával, konyhával és egy szobával lakásból.
650 négyzetméter telek, öriási kert, mintegy 200 db
gyümölcsfával.
A szőlő terjedelme: 4 és egynegyed hold nagy gyü-
mölcsös, gesztenye, dió, alma, körte, barack és
szilvafákkal, mintegy 2200 tőke szőlő, (búékes feher,
bakator, jászóvani), cc. 2 és egynegyed hold tölgyes
erdő 25—30 éves korban.
Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos
Varga Endre a M. N. K. es L. Rt. ügy-
vezetője, Debrecen Piac utca 59.

ÓCSKA
vasat, rozot és mi-
denemmi fémot legma-
gobb árért veszek.
Kovácsosnak haz-
námatot beszerzek. Na-
gyobb tételek eladhatók.

Prodistanó,
ki üzletben már alkalmazva volt, fel-
vételre. Nemi gyakorlat a könyvelés-
ben megkötötték. Ajánlatosok a hely-
es idő megjelölésével a kiadó a adandó
le „RODISTA” jellegre.

Gazdasági VAS ANNA, tatarék-
hozynák és
lamezőkenyek
beszereszetők:
TELEFON: 6—20
Bakos István
vas-kereskedésben. Egy tanuló
felvétetik.

ARANYÉRT, EZÜSTÉRT
budapesti magas árakat fizetek
Krämer Simon fy
utca 17.

3000 m síkfutás: 1. Csekey Karcagi MOVE 9 p. 40.5 mp. kerületi rekord, 2. Kultsár MAFC.
Magasugrás: 1. Weszter Szolnoki Máv 164 cm., 2. Salamon MAFC 159 cm.
Távolugrás: 1. Schrammer Szolnoki MOVE 608 cm., Petelei Debreceni MOVE.
Súlydobás előnyv.: 1. Szabó Szolnoki MOVE (170) 12.20, 2. Huszti Debreceni MOVE (170) 11.20.
Diszkoszvetés: 1. Huszti Debreceni MOVE 31.86 m., 2. Szabó Szolnoki MOVE 30.35 m.
Olimpiai staféta: 1. Debreceni MOVE, 2. Kar-
cagi MOVE.
Rúdugrás előnyv.: 1. Petelei (90) 3.56, 2. Dóssa (100) 3.46, 3. Hadházy előny nélkül. Mindhárman a Debreceni MOVE tagjai.
Ifj. 200 m. síkfutás: 1. Markscheid Szolnoki Máv. 25.3 mp., 2. Kozma Debreceni MOVE.
800 m. síkfutás: 1. Markscheid Szolnoki Máv. 3 p. 14 mp. 2. Trapalits Karcagi MOVE.

A tőzsde

Zürichi zárótőzsde szept. 27. (MTI.) Berlin 480, Bo-
land 187.60 Newyork 580, London 2160, Páris 4125, Milánó
2685 Brüsszel 4080, Kopenhága 102.—, Prága 680—,
Budapest 82— Zágráb 260, Bukarest 465, Varsó 9,
Bécs 0.42, Osztrák lebeltyeg 42.
Budapesti zárlat szept. 27. (MTI.) Magyar hitel 1700
Osztrák hitel 650, Angol-Magyar bank 7.15, Lössamit
bank 730, Magyar-Olasz bank 840, Jelz hitelbank 245.
Keresk. bank 7960, Pesti hazai első 22700, Borsod-
miskolci 35.00
Valuták. Napoleon 2050—75, Angol font 2500—
1670, Dollár 620—15, Francia frank 4700—600, Márka
705—685, Lira 2450—2650, Osztrák kor. 36 1/4—37 1/4
Rubel 28.25—29 fél Lei 550—570, Sokol 652—62, Svájci
frank 9500—9500 Korona dinár 1040—860, Frank dinár
840—845, Lengyel márka 12—18.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat,
ezüstöt legeslegdrágábban
veszi **Simon György**
DEBRECEN, Kossuth-u. 11.

Lapkihordó asszonyok

felvételnek lapunk kiadóhivatalában
Piac-utca 59.

Diót papírhéjut keresek —
megvételre nagyobb
mennyiségben. Ajánla-
tokat a kiadóba kérek
az ár megjelöléssel
„CZUKRASZ” jellegre.

Fűzőliszt forgalombahozatala.

Október hó elsejétől kezdődőleg a hatósági lisztkiosztásnál az ugynevezett egységes fehérliszt, melynek fogyasztói ára kilónként 18 korona, a forgalomból kivonatik s helyette az ugynevezett fűzőliszt jön forgalomba, melynek kilónkénti fogyasztói ára 15 korona. A következő hatósági lisztelárusító helyeken egységes fehérliszt helyett már a most folyó héten is fűzőlisztet osztanak ki, úgymint: Általános Fogy. Szöv. Balogh József, Czabán Márton, Csergeri Ignác, Deutsch Albert, Deutsch Lajos, Hegedüs János, Jóna János, Máthé Imre, Mogyoróssy Győző, Papp Sándor, Róth és Tamás, Derstner Kálmán.
Debrecen, 1921 szept. 27.

A polgármester helyett:
ZÖLD tb. tanácsnok.

A Magyarországi Zsidóságról
A magyarországi zsidók sta-
tistikájára című nagyrdekű
0-0 és aktuális mű 0-0
rta: ifj. Weszprémi Kálmán
Ára 24 korona.
Vidékre postán 26 korona.
Kapható lapunk kiadóhiva-
tatalában Piac-utca 59.